

Polisutbildningen

Umeå universitet

901 87 Umeå

www.polis.umu.se

ANSÖKAN OM INRÄTTANDE AV HUVUDOMRÅDE

POLISIÄRT ARBETE

FÖR HÖGSKOLE- OCH KANDIDATEXAMEN

Umeå 2015-04-19

Härmed ansöks om att inrätta ett nytt huvudområde för grundutbildning vid Umeå universitet fr.o.m. höstterminen 2015 med benämningen Polisiärt arbete, för högskole- och kandidatexamen.

I samhällsdebatten och från politisk ledning finns ett tydligt krav att polisen ska kunna följa med i samhällsförändringar och i utveckling av metoder och förhållningssätt i polisiärt arbete. En akademisk utbildning ger bättre förutsättningar för ett öppet och kritiskt förhållningssätt som skapar beredskap hos studenter för den typen av förändringar och omprövningar. En polisutbildning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ger också bättre förutsättningar för blivande poliser att rustas för förändringar, att arbeta på självständiga och reflekterande sätt samt att kunna urskilja problem och föreslå lösningar på dem.

Inom huvudområdet polisiärt arbete studeras teorier, metoder och förhållningssätt för att utföra polisiära arbetsuppgifter och utveckla professionen.

På följande sidor presenteras ansökan i en form som följer universitetets Handläggningsordning för att inrätta, revidera, ställa in eller avveckla program och kurser samt för inrättande av huvudområden. I bilagorna som följer presenteras dels en översiktlig bakgrund till ansökan och delar av den lärarkompetens som för närvarande undervisar vid grundutbildningen av poliser.

Enheten för polisutbildning vid Umeå universitet

Lars Erik Lauritz
Föreståndare
Enheten för polisutbildning

Innehåll

<i>Motiv för inrättande av polisiärt arbete som huvudområde</i>	_____	1
<i>Innehåll och Upplägg</i>	_____	1
<i>Kvalitetssäkring</i>	_____	2
Högskoleexamen	_____	2
Kandidatexamen	_____	5
<i>Bilaga 1:</i>		
<i>Bakgrund</i>	_____	a
Polisutbildningens moderna historia	_____	a
Polisutbildning och politiken på 2000-talet	_____	a
Polisutbildningen i Umeå	_____	b
Bakgrund i sak	_____	b
<i>Bilaga 2:</i>		
<i>Beskrivning av lärarkompetens på polisprogrammet</i>	_____	e

Motiv för inrättande av polisiärt arbete som huvudområde

För att möjliggöra för studenter som genomgår polisutbildning vid Umeå universitet att erhålla en akademisk examen ansöks om att ett huvudområde i Polisiärt arbete inrättas. Ett eget huvudområde är en förutsättning för att högskoleförordningens och examensordningens minimikrav för antal högskolepoäng inom ett och samma huvudområde ska kunna uppfyllas. Genom inrättandet av huvudområdet ges studenter som genomgår utbildningen en möjlighet att erhålla en högskoleexamen och för de som så önskar öppnas därigenom möjligheter för vidare akademiska studier och karriärer.

Ett huvudområde gör det också möjligt att kunna ge kandidatutbildning om finansiering och andra villkor uppfylls. En kandidatexamen inom huvudområdet ger studenterna ännu bättre förutsättningar för vidare akademiska studier och karriärer.

Innehåll och Upplägg

Den i hög grad integrativa undervisning som polisutbildningen bygger på motiverar att huvudområdet består av ett antal ämnesspecifika kurser som dubbelklassificeras och därutöver en kurs i *Teorier, metoder och förhållningssätt i det polisiära arbetet*.

Högskoleexamen inom området består av 120 hp polisiärt arbete.

Följande kurser ingår för närvarande i det som kan bli huvudområdet:

- Juridik med inriktning mot polisiärt arbete, 30 hp. Ansvarig institution: Juridiska institutionen. Huvudområden: Polisiärt arbete och Rättsvetenskap
- Pedagogik med inriktning mot polisiärt arbete, 12,5 hp. Ansvarig institution: Pedagogiska institutionen. Huvudområden: Polisiärt arbete och Pedagogik
- Idrottspedagogik med inriktning mot polisiärt arbete, 7,5 hp. Ansvarig institution: Pedagogiska institutionen. Huvudområden: Polisiärt arbete och Idrottspedagogik
- Socialt arbete med inriktning mot polisiärt arbete, 15 hp. Ansvarig institution: Institutionen för socialt arbete. Huvudområden: Polisiärt arbete och Socialt arbete
- Omvårdnad med inriktning mot polisiärt arbete, 7,5 hp. Ansvarig institution: Institutionen för omvårdnad. Huvudområden: Polisiärt arbete och Vårdvetenskap
- Statsvetenskap med inriktning mot polisiärt arbete, 7,5 hp. Ansvarig institution: Statsvetenskapliga institutionen. Huvudområden: Polisiärt arbete och Statsvetenskap
- Teorier, metoder och förhållningssätt i det polisiära arbetet, 40 hp. Ansvarig enhet: Enheten för polisutbildning. Huvudområde: Polisiärt arbete

Under utbildningen utvecklas kompetenser för att

- utföra polisiära uppgifter i enlighet med polisens uppdrag
- tillämpa och i viss mån utveckla polisiära metoder
- värdera och göra etiska bedömningar av polisiära situationer
- kontinuerligt tillägna sig yrkesrelevant kunskap

Kandidatexamen inom området består av 180 hp polisiärt arbete. Förutom nämnda kurser för högskoleexamen består den också av 52,5 hp polisiärt arbete (30 hp VFU, 7,5 hp metod och 15 hp självständigt arbete med disputerad examinator). Dessutom 7,5 hp valbar kurs.

Under utbildningen utvecklas kompetenser för att

- utföra polisiära uppgifter i enlighet med polisens uppdrag
- tillämpa och utveckla polisiära metoder
- värdera och göra etiska bedömningar av polisiära situationer
- kontinuerligt tillägna sig yrkesrelevant kunskap
- bidra till kunskapsutveckling inom polisens område

Kvalitetssäkring

Grundutbildningen för poliser följer idag en utbildningsplan som polismyndigheten beslutar om enligt Förordning om utbildning till polisman (SFS 2014:1105). Detta gäller tills annat politiskt beslut fattats (se t.ex. Kommittédirektiv; en förändrad polisutbildning, Dir 2015:29). Lärandemålen konkretiseras i kursplaner fastställda av Enheten för polisutbildning. I all undervisning är det polisiära arbetets tvärvetenskapliga grund en plattform för lärandet. Den undervisning som redan ges kan med ett positivt beslut om denna ansökan leda till en högskoleexamen. Med de ytterligare kurser som beskrivs i avsnittet ovan kan en kandidatexamen nås.

Högskoleexamen

Hur de nationella lärandemålen för högskoleexamen för närvarande nås vid polisutbildningen beskrivs översiktligt under respektive nationellt mål nedan. I flera fall beskrivs det genom FSR som matchar de nationella lärandemålen. Vi visar här bara på exempel under varje mål. Den redan befintliga utbildningen täcks i sin helhet av de kurser som nämnts ovan i avsnittet Innehåll och upplägg.

Kunskap och förståelse

Mål 1: *För högskoleexamen skall studenten visa kunskap och förståelse inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen, inbegripet kännedom om områdets vetenskapliga grund och kunskap om några tillämpliga metoder inom området.*

Målet uppnås till exempel genom att grunder för fortsatt kunskapsutveckling inom området läggs genom studier av polisverksamhetens roll i samhället och enskilda polisers roll i

polisorganisationen. Det polisiära arbetets vetenskapliga grund studeras genom bland annat lärandemålet, att *Tillämpa källkritik på olika typer av information och förklara betydelsen av ett vetenskapligt förhållningssätt i polisiärt arbete*. Under momentet Kriminologi finns FSR som att *Inhämta kunskap från internationell vetenskaplig kriminologisk och polisiär forskning*. Ett exempel på studier av tillämpliga polisiära metoder är studier av problem- och underrättelsebaserat polisarbete i samma moment. I detta arbete får studenterna också träning i att förstå och använda brottsstatistik. Grundläggande kompetenser i att till exempel tillgodogöra sig forskningsresultat liksom att tolka brottslighetens orsaker och förekomster utvecklas.

Lärandemålen nås i hög grad genom problemorienterade ansatser där casearbeten och grupparbeten tillsammans med individuella läs- och skrivarbeten varvas. Kunskap och förståelse utvecklas och tillämpas därutöver i övningar, systematisk färdighetsträning och i verksamhetsförlagda fältstudier. Kunskap och förståelse prövas på samtliga kurser.

Färdighet och förmåga

Mål 2: *För högskoleexamen skall studenten visa förmåga att söka, samla och kritiskt tolka relevant information för att formulera svar på väldefinierade frågeställningar inom huvudområdet för utbildningen.*

Målet uppnås till exempel genom att studenter bedömer och analyserar komplexa händelser ur t.ex. juridiska, brottsutredande, brottsförebyggande, kommunikativa och konflikthanterande perspektiv. Ofta resulterar övningar i konkret polisiär avrapportering. Övningssituationer används också för att fördjupa redan befästa kunskaper genom t.ex. gemensamma reflektioner under handledning. Examinationer kräver att studenter visar förmåga att söka, sammanställa och kritiskt tolka information för att lösa polisiära arbetsuppgifter.

Studenterna tränas löpande i att kunna redogöra för och diskutera sitt kunnande. I t.ex. arbeten med brottsutredningar övas att skriva och presentera material som går vidare i rättskedjan. Under examinerande praktiska prov får studenterna visa att de klarar att självständigt lösa polisiära uppgifter och problem, t.ex. att de klarar att hantera omhändertaganden av psykiskt sjuka människor.

I självständiga arbetet för högskoleexamen läggs särskild vikt vid förmågan att värdera olika teorier och att skilja mellan forskningsresultat, etablerad praxis och personliga värderingar.

Mål 3: *För högskoleexamen skall studenten visa förmåga att redogöra för och diskutera sitt kunnande med olika grupper.*

Målet uppnås till exempel genom att den färdighetsinriktade undervisningen integreras med inslag av kunskaps- och förståelseinriktad karaktär genom t.ex. grupp-gemensamma och individuella reflektionsövningar. Flera lärandeaktiviteter och examinationer innebär att sätta sig själv som myndighetsutövare och ens handlingar i ett större samhällsperspektiv. I sådana arbeten värderas egna och andras utsagor, muntliga som skriftliga.

Polisstudenter tränas i att samarbeta med andra studentgrupper, exempelvis skrivs anmälningar till socionomstudenter som dessa sedan behandlar i sin utbildning. Ett annat exempel är att studenterna genomför gruppsamtal tillsammans med studenter från psykologprogrammet. Det självständiga arbetet avslutas med ett seminarium där vunna kunskaper och dragna slutsatser försvaras emot en opponert.

Mål 4: För högskoleexamen skall studenten visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta med vissa uppgifter inom det område som utbildningen avser.

Målet uppnås till exempel genom att undervisningen i *Polisarbete i trafikmiljö* bland annat styrs av FSR:et att *framföra bilen säkert och korrekt i samband med tätortskörning*. För att nå det FSR:et och i övrigt i momentets relativt färdighetsinriktade undervisning integreras reflektioner och kunskapsskapande kring trafiksäkerhet, människors riskbeteenden och utsatthet i trafikmiljöer liksom polisens roll i trafikarbete.

Ett exempel på FSR med fokus på värderingsförmåga avseende egna färdigheter och kunskaper återfinns i momentet Mental och Fysisk förberedelse för polisarbete (MFFP) i kursen polisiärt arbete B: *Tillämpa och kritiskt värdera hur mentala tekniker kan användas som förberedelse inför och vid genomförande av polisiära uppdrag*

I examensarbetet för högskoleexamen övas i att individuellt eller i par systematiskt analysera och sammanställa polisrelevanta frågeställningar. En av studentens uppgifter är enligt ett FSR att *Välja relevanta metoder för datainsamling och genomföra en undersökning/utredning*. De redovisas i rapportform utifrån en vetenskapligt anpassad modell. Studenten får därigenom en insikt i hur deras genom studierna vunna teoretiska kunskaper kan tillämpas i praktiskt och självständigt rapportskrivande i en yrkesnära kontext.

Värderingsförmåga och Förhållningssätt

Mål 5: För högskoleexamen skall studenten visa kunskap om och ha förutsättningar för att hantera etiska frågeställningar inom huvudområdet för utbildningen.

Målet uppnås till exempel genom att studenten i läraaktiviteter genom hela programmet diskuterar, argumenterar för och prövar egna värderingar i relation till de värderingar som studiekamrater, lärare och kurslitteratur ger uttryck för samt i relation till den värdegrund som polisorganisationen formulerat som sin egen.

Undervisning i etik ingår löpande i utbildningen, dels genom undervisning om etik och etiska förhållningssätt i polisarbetet, dels som en självklar del av den reflexiva dialog som är integrerad i undervisningen. I momentet Ledarskap och professionellt förhållningssätt ingår t.ex. följande FSR: *Urskilja och diskutera hur olika värdesystem (etik/normer) kan påverka relationer i en organisation*.

Polisutbildningen skapar förståelser för demokratins grundvalar och utvecklar förhållningssätt för att agera i linje med FN:s kriterier för mänskliga rättigheter. Under övningar i polisutbildningen hanterar studenten ofta etiska överväganden vid olika typer av ingripanden mot människor.

Kandidatexamen

Hur de nationella lärandemålen för kandidatexamen är planerade att nås beskrivs översiktligt med exempel under respektive nationellt mål nedan. Som nämnts kan utbildningen mot en kandidatexamen komma att bestå av VFU (30 hp), en valbar kurs (7,5 hp), en metodkurs (7,5 hp) och ett självständigt arbete (15 hp).

Kunskap och förståelse

Mål 1: *För kandidatexamen skall studenten visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.*

Målet uppnås till exempel genom att studenten i både metodkursen och det självständiga arbetet orienterar sig i aktuella forskningsfrågor. Även i den valbara kursen förväntas studenten utveckla fördjupade kunskaper genom att studera relevanta områden för framtida yrket. Kunskaper i att tillgodogöra sig forskningsresultat fördjupas. Under polisutbildningen övas studenterna löpande att kritiskt granska och bedöma befintliga kunskaper, ageranden och föreställningar inom området polisiärt arbete.

Färdighet och förmåga

Mål 2: *För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer.*

Målet uppnås till exempel genom att det självständiga arbetet knyts an till polispraktik genom att ämnesområden väljs utifrån erfarenheter från verksamhetsförlagd utbildning eller i förekommande fall annan polispraktik.

Mål 3: *För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar.*

Målet uppnås till exempel genom att det i det självständiga arbetet ligger ett fokus på att utveckla förmågor till att självständigt identifiera, formulera och lösa problem inom en given tidsram.

Mål 4: *För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper.*

Målet uppnås till exempel genom att det i både portfoliouppgiften som följer på VFU:n och i det självständiga arbetet ingår diskussioner om att hantera material och problemställningar och att finna lösningar på dem. I båda kurserna ingår att diskutera arbetena med olika grupper.

Mål 5: *För kandidatexamen skall studenten visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.*

Målet uppnås till exempel genom att kunskaper och färdigheter i olika polisverksamheter utvecklas och prövas under VFU:n liksom studenternas förmågor att arbeta självständigt med polisiära arbetsuppgifter. Under VFU:n handleds studenten av erfarna poliser och färdigheter och förmågor att tillämpa polisiära metoder examineras. God insikt i polisyrkets komplexitet och karaktär utvecklas och kan prövas mot tidigare förvärvade kunskaper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Mål 6: För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällliga och etiska aspekter.

Målet uppnås till exempel genom att den portfoliouppgift som examinerar den Verksamhetsförlagda utbildningen utvecklar och prövar studentens värderingsförmåga och förmåga till reflektion över polisens roller, uppgifter och möjligheter liksom egna värderingar och förhållningssätt.

Mål 7: För kandidatexamen skall studenten visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används.

Målet uppnås till exempel genom att studenten, inte minst under metod-momentet och kandidatuppsatsen, gör vetenskapliga överväganden och etiska ställningstaganden, inbegripet utredarens/forskarens ansvar vid datainsamling, analys samt vid presentation av resultat. I uppföljning av VFU:n blir en uppgift att beskriva och förstå polisens arbete i relation till andra människor, i synnerhet människor i utsatta levnadssituationer.

Mål 8: För kandidatexamen skall studenten visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Målet uppnås till exempel genom att studenten i det självständiga arbetet övas i värderingsförmågor kring sådant som har anknytning till egen kunskapsutveckling, forskningsresultat, etablerad praxis och egna personliga värderingar. En viktig del av portfoliouppgiften som är del av examinationen av VFU:n är att studenterna lär sig att identifiera sitt behov av fortsatt kunskapsbyggande.

Självständigt arbete

Det självständiga arbetet (15hp) examineras av disputerad examinator.

Lärarkompetenser

I bilaga 2 presenteras delar av den lärarkompetens som för närvarande genomförs utbildningen som svarar mot målen för de båda examina som ansökan avser.

Bakgrund

I denna bilaga görs en bakgrundsbeskrivning av ansökan om inrättande av ett huvudområde benämnt Polisiärt arbete vid Umeå universitet. Först görs en kort historieberivning och därefter en nulägesbeskrivning med en förtydligande beskrivning av den sakliga bakgrunden.

Polisutbildningens moderna historia

Svensk polisutbildningens moderna historia kan sägas ta sin början i mitten av nittiotalet. Då tillsatte regeringen en arbetsgrupp med uppgift att se över rekrytering och utbildning av poliser. Arbetsgruppen lämnade en PM med förslag om genomgripande förändringar (Ds 1996:11). De huvudsakliga förslagen var att utbildningen skulle vara fyra terminer med en avslutande praktikutbildning om 6 månader. De fyra första terminerna skulle vara högskolemässiga och färdighetsträning skulle spridas över hela utbildningstiden. Utredningen lade i hög grad grunden för dagens utbildning och på grundval av den utredningens arbete startade utbildningen vid Umeå universitet år 2000. Den utbildningen blev den första utanför polisens egen försorg. Den följdes 2001 av utbildningen på Växjö universitet, sedermera Linnéuniversitetet.

Huvudspåren i diskussionerna om polisutbildning har därefter varit om utbildningen ska utvecklas till en akademisk utbildning med examen som krav för polisanställning eller om den ska förbli icke akademisk och vara mer färdighetsinriktad. Polisutbildningen i Umeå har i realiteten alltmer utvecklats i riktning emot en akademisk utbildning, inte minst genom ett målmedvetet arbete tillsammans med de institutioner som huvudsakligen varit och är involverade i utbildningen. Sedan 2014 kan polisstudenterna tillsammans tillgodoräkna sig sammanlagt 72,5 hp för den fyra terminer långa utbildningen från fyra institutioner.

Även Linnéuniversitetet har sedan de startade arbetat i riktning mot en akademisering och kommer troligen att kunna fatta beslut om inrättande av huvudområde inom kort. Polishögskolan (Solna) har inte haft samma möjligheter att arbeta med en högskolemässig utveckling men det lärosäte som ger den tredje utbildningen från januari 2015, Södertörns högskola visar stort intresse av att också finnas med i den utveckling vi sett i Umeå och Växjö.

Polisutbildning och politiken på 2000-talet

Under 2000-talet har tre offentliga utredningar om polisutbildning initierats. Den första utredningen, polisutbildningsutredningen, hade uppdraget från den socialdemokratiska regeringen 2006 att se över hur polisutbildningen skulle kunna "infogas i högskolesystemet" (Stark 2007). Den borgerliga regeringen som tillträdde under hösten 2006 lade ned den utredningen med motiveringen att direktiven var för snäva. Istället tillsattes nästa utredning med det öppnare uppdraget att lämna förslag till hur polisutbildningen bör reformeras. Den föreslog att polisutbildningen ska bli akademisk, syftande till en yrkesexamen (SOU 2008:39).

I den breda remissbehandling som följde var enigheten mycket stor kring att en akademisk polisutbildning var att föredra.

Trots detta beslutade regeringen i december 2012 att inte göra polisutbildningen akademisk. Istället uppdrogs till RPS att finna ett lärosäte i Stockholmsregionen som ska bli det tredje lärosätet, att vid sidan av Umeå universitet och Linnéuniversitetet, driva polisutbildning på uppdrag (Regeringsbeslut 2012-12-13). Från och med den studieomgång som började vårterminen 2015 går de polisstuderenter som annars skulle ha gått sin utbildning på Polishögskolan, istället på Södertörns högskola.

I mars 2015 gavs lagman Petra Lundh regeringens uppdrag att utreda hur polisutbildningen i framtiden kan omformas till en ändamålsenlig högskoleutbildning (Dir 2015:29).

Polisutbildningen i Umeå

Från starten år 2000 har polisutbildningen i Umeå getts på uppdrag av Rikspolisstyrelsen (sedan 1 januari 2015 Polismyndigheten). Polisutbildningen utgör en enhet inom den Samhällsvetenskapliga fakulteten.

I utbildningen integreras i hög grad teori och tillämpning, lärare med poliserfarenhet samarbetar i lärarlag med akademiska lärare, man arbetar i hög grad med övningar varvade med läraaktiviteter för reflektion. Gemensam undervisning med studenter från andra utbildningar förekommer. Genom den tvärvetenskapliga, integrativa ansatsen blir polisutbildningen en tydlig mötesplats för personal och studenter med en mångfald av erfarenheter och kompetenser. I dagsläget bedrivs utbildning dels på Campus men också i lokaler som Polisen hyr för utbildningens räkning på Umestan. Dessutom hyrs en kamphall på IKSU. Det finns idag ett rektorsbeslut på att hela verksamheten ska flyttas till campus. Från vårterminen 2003 har programmet haft intag varje termin sånär som på höstterminen 2010. Antal registrerade helårsstudenter har beroende på politiska beslut varierat mellan 216 och 528.

Bakgrund i sak

Som framgår av bakgrunden ovan har diskussioner om polisutbildningens framtid i akademien förts länge. Från vårterminen 2015 är alla tre polisutbildningar i Sverige förlagda till högskolor och universitet utan att leda till en akademisk examen. Lagman Petra Lundh har sedan i mars regeringens uppdrag att utreda hur polisutbildningen kan omformas till en högskoleutbildning (Dir 2015:29).

Polisen ska kunna följa med i samhällsförändringar och i utveckling av metoder. En akademisk utbildning ger bättre förutsättningar för ett öppet och kritiskt förhållningssätt som skapar beredskap hos studenter för den typen av förändringar och omprövningar. En polisutbildning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet ger också bättre förutsättningar för blivande poliser att rustas för förändringar, att arbeta på självständiga och reflekterande sätt samt att kunna urskilja problem och föreslå lösningar på dem.

Ett skäl för att göra polisutbildningen till en högskoleutbildning, vid sidan av att skapa förmåga att följa med i samhällsförändringar, ge förutsättningar för ett öppet och kritiskt

förhållningssätt m.m., är att en sådan skapar en naturlig grund för forskning och forskarutbildning inom polisområdet.

Med förslag till ny högskoleutbildning ges en plattform för den framtida polisforskningen. Förutom att forskningen är eftersatt saknas idag en naturlig koppling mellan forskningen och polisutbildningen och därmed i förlängningen till polisverksamheten (SOU 2008:39 s 18).

I utredningens slutbetänkande föreslås att polisutbildningen ska vara treårig (180 högskolepoäng) och leda till polisexamen, en yrkesexamen på högskolans grundnivå. De två första terminerna ska utgöras av teoretiska studier, terminerna 3-5 ska varvas med verksamhetsförlagd utbildning och teoretiska studier medan den 6:e terminen ägnas åt ett självständigt examensarbete. Studenterna skulle inte vara anställda under någon del av utbildningen och därmed inte heller ha några polisiära befogenheter. I dag är polisaspiranten anställd under den 6 månader långa praktikperioden.

Umeå universitet bör inrätta ett huvudområde i polisiärt arbete för examen på grundläggande nivå. Genom ett inrättande kan vi visa på en framkomlig väg för en utbildning i en framtid då akademisk examen blivit ett krav för anställning som polis. Ett inrättande ger oss dessutom goda möjligheter att vara med och påverka utvecklingen av en akademisk polisutbildning och därigenom också göra en övergång från en uppdragsutbildning till en akademisk utbildning enkelt vid Umeå universitet den dag erforderliga politiska beslut om en förändring fattas.

Utbildningen som den ser ut idag, bygger i hög grad på en integrativ ansats där flera akademiska discipliner och polisprofessionen samverkar för att utveckla kunskap. Det är också en karaktäristisk bild av polisverksamheten som är en smältdegel av flera kunskapsområden. Samhällsvetenskap, medicin, teknik och humaniora möts. Idag saknas dock i akademiska termer det självklara kitt för de ingående kunskapsområdena som den polisiära verksamheten utgör. Polisiär kunskap ska i utbildningen förutom att bidra med direkt kunskap om och erfarenhet av polisiära arbetsuppgifter – förebygga brott, övervaka allmän ordning, bedriva spaning etc. – också knyta samman de delområden som tillsammans med den polisiära erfarenheten integreras i polisiärt arbete.

Genom ett inrättande skulle fler poliser i landet kunna se en möjlighet att studera vidare på högre nivåer. Rekryteringsbasen till polisforskning av poliserfaren personal skulle på sikt växa betydligt. Att inrätta ett huvudområde på grundläggande nivå förenklar också en akademisk karriär för poliser som vill utbilda sig inom andra discipliner. Det skulle således vara möjligt för en polis med examen att använda den för alternativa karriärvägar inom akademien, som att läsa t.ex. juridik, pedagogik eller socialt arbete.

Referenser

Regeringsbeslut 2012-12-13, *Uppdrag till Rikspolisstyrelsen att utveckla polisens grundutbildning och att redovisa behovet av att personer med en annan utbildning än polisutbildning ska få utföra polisiära arbetsuppgifter som omfattar sådana uppgifter som idag endast får utföras av polisman*

SOU 2008:39 *Framtidens polisutbildning*, slutbetänkande av Utredningen om den framtida Polisutbildningen, Justitiedepartementet
Regeringsdirektiv; *En förändrad polisutbildning*, Dir 2015:29
Stark, Agneta, *Rapport, med anledning av polisutbildningsutredningens (Ju 2006:03) upphörande*, 2007

Beskrivning av lärarkompetens på polisprogrammet

Den beskrivning som görs nedan är en beskrivning av lärarkompetensen våren 2015. Idag involveras ca 60 lärare under polisutbildningens fyra terminer. Lärarlagen består i regel av lärare med olika kompetenser. Ungefär en tredjedel av lärarna har bakgrund som poliser. Dessa är antingen inhyrda från polisen (17 st) eller anställda som adjunkter vid enheten för polisutbildning (6 st). Enheten har idag 5 disputerade personer anställda. Två av dem, Lars-Erik Lauritz och Oscar Rantatalo har disputerat med polisens arbete som forskningsområde. Lauritz har också själv arbetat som polis. Pontus Bergh är studierektor och disputerad inom företagsekonomi. Karl-Arne Gustafsson är lektor i psykologi och undervisar i förhörsteknik. Professor Mehdi Ghazinour (Institutionen för socialt arbete) är enhetens forskningsledare och arbetar med utveckling och forskning inom vad vi ser som det framtida huvudområdet polisiärt arbete. Resten av lärarna på polisprogrammet är anställda vid någon institution vid Umeå universitet. Många av dem är disputerade och i flera fall med polisiärt relevanta forskningsområden. Nedan presenteras några av de disputerade som idag undervisar på polisprogrammet. Genom nära samarbeten med flera institutioner garanteras nödvändig kompetens, även om de namngivna lärarna nedan i framtiden inte skulle fortsatt sina uppdrag vid polisutbildningen.

Rättsvetenskap

Monica Burman, docent. Forskar och undervisar om t.ex. straffrätt och våld i nära relationer.

Mattias Hjertstedt, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. tillgång till handlingar för brottsutredare.

Lena Landström, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. åklagarens roll.

Markus Narttijäarvi, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. polisiära tvångsmedel och mänskliga rättigheter.

Pedagogik

Ulrika Haake, docent. Forskar och undervisar om t.ex. ledarskap och genus inom polisen.

Annika Johansson, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. idrottspedagogik och mental förberedelse.

Socialt arbete

Tommy Andersson, docent. Forskar och undervisar om t.ex. kriminologi.

Stig-Arne Berglund, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. problemungdomars identitetsskapande

Omvårdnad

Susann Backteman, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. poliser och stress.

Statsvetenskap

Niklas Eklund, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. den statliga styrningen av polisen

Malin Eklund Wimelius, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. mänskliga rättigheter och polisen

Sociologi

Tage Alalehto, docent. Forskar och undervisar om t.ex. ekonomisk brottslighet.

Idé och samhällsstudier

Lena Berggren, docent. Forskar och undervisar om t.ex. extremism.

Tillämpad Utbildningsvetenskap

Anders Bek, lektor. Forskar och undervisar om t.ex. reflektion på polisutbildningen.

Institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering

Anders Eriksson, professor. Forskar och undervisar om rättsmedicin.

För att garantera huvudområdets vetenskapliga förankring i framtiden har enheten som målsättning att en större andel av lärarna anlitade från institutionerna i framtiden ska vara disputerade och helst med avhandlingsarbeten av hög relevans för polisiärt arbete. Vidare satsar enheten på att kompetensutveckla egna adjunkter men även inhyrda poliser genom att involvera dem i forskning och utvecklingsarbete. Ett exempel är de skribentverkstäder som flera polislärare deltagit i under handledning av enhetens forskningsledare. Några polislärare har också medverkat i vetenskapliga arbeten tillsammans med seniora forskare. På universitetet är idag tre tidigare poliser antagna som doktorander.